

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

WYKROCZENIA A PRZESTĘPSTWA

Jaka jest definicja przestępstwa, a jaka wykroczenia?

Czym właściwie różni się wykroczenie od przestępstwa? Aby lepiej zrozumieć oba pojęcia, warto najpierw zapoznać się z definicją każdego z nich. O **przestępstwie** mówimy w sytuacji dopuszczenia się czynu zabronionego pod groźbą kary. Wspomniany czyn musi być społecznie niebezpieczny. O przestępstwie mówimy w przypadku zachowań, które mogą mieć charakter zbrodni albo występku. W przypadku występkę możliwe jest zastosowanie grzywny, natomiast zbrodnia wiąże się z karą pozbawienia wolności na minimum trzy lata. Jeżeli natomiast chodzi o definicję **wykroczenia**, to prawo karne stanowi o tym, że jest to czyn zabroniony i społecznie szkodliwy, który skutkuje karą. W tym przypadku może to być:

- grzywna w wysokości od 20 do 5000 złotych,
- nagana,
- ograniczenie wolności na okres jednego miesiąca,
- areszt od 5 do 30 dni,
- obowiązek przeproszenia pokrzywdzonego albo naprawienia szkody.

Czym się różni wykroczenie od przestępstwa?

Znając definicje wykroczenia i przestępstwa, można zauważyć, że najważniejszą różnicą pomiędzy tymi pojęciami jest stopień szkodliwości społecznej czynu. Wykroczenie cechuje się mniejszą szkodliwością, a do tego kara, która za nie grozi, również jest niższa. Należy również podkreślić, że wykroczenie może mieć charakter umyślny albo nieumyślny, natomiast zbrodnia, czyli jedna z form przestępstwa zawsze jest umyślna.

Do przestępstw zaliczamy głównie naruszenia kryminalne, natomiast wykroczeniem mogą być również niewielkie naruszenia administracyjno-prawne. Warto wiedzieć, że o tym, czy dany czyn jest wykroczeniem, czy przestępstwem nie zawsze decyduje jego charakter. Często zdarza się tak, że kryterium klasyfikacji jest wielkość czy wartość szkody, na przykład w przypadku kradzieży.

Stopień szkodliwości czynu- jak się go określa?

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu bierze się takie aspekty jak rodzaj i charakter naruszonego dobra, okoliczności popełnienia określonego czynu, rozmiar wyrządzonej szkody, motywację sprawcy czy typ naruszonych reguł ostrożności. Za popełnienie wykroczenia zazwyczaj żąda się od sprawcy uiszczenia określonej sumy pieniędzy, natomiast kara za popełnienie przestępstwa jest dużo bardziej surowa. Warto wspomnieć, że wszelkie sprawy dotyczące obu tych czynów szkodliwych rozpatrują zupełnie inne podmioty prawne. Wobec sprawców stosowane są również odmienne procedury.

Kiedy skorzystać z pomocy adwokata?

Zarówno w sprawach o wykroczenie, jak i w postępowaniu karnym przyda się pomoc doświadczonego prawnika. W tym drugim przypadku jest on w zasadzie niezbędny. Adwokaci wyróżniają się specjalistyczną wiedzą i ogromnym doświadczeniem, które pozwala im wywalczyć dla klienta bardziej korzystny wynik rozprawy. Prawnicy zajmą się również przygotowaniem wszystkich dokumentów, które będą potrzebne w trakcie postępowania. Zapewnią także potrzebne w tym trudnym okresie wsparcie. Warto pamiętać, że prawnik zawsze reprezentuje przed sądem interes swojego klienta i – nawet, kiedy popełni on straszliwą zbrodnię- zadaniem adwokata jest skuteczna obrona sprawcy i skłonienie go do podjęcia określonych decyzji, które będą dla niego najlepsze, jeżeli chodzi o odbycie kary.

Przestępstwa ścigane z urzędu

Ten rodzaj przestępstw jest najszerzej reprezentowany w kodeksie karnym. Ściganie z urzędu oznacza, że, niezależnie od działania pokrzywdzonego, policja lub prokuratura sama wszczyna postępowanie. Przestępstwo takie może być zatem ścigane nawet wbrew woli pokrzywdzonego. Kiedy organ ścigania otrzyma informację o popełnieniu przestępstwa, musi wszcząć postępowanie.

Do kategorii przestępstw ściganych z urzędu należy najwięcej czynów zabronionych ujętych w kodeksie karnym. Są to najcięższe przestępstwa oraz takie, które naruszają interes społeczny, czyli zagrażają państwu lub społeczeństwu. Do tej kategorii zaliczamy więc między innymi:

- zabójstwo,
- pobicie,
- korupcję,
- kazirodztwo,
- rozpijanie małoletniego,
- znęcanie się,
- kradzież z włamaniem,
- przywłaszczenie mienia.

Przestępstwa ścigane na wniosek

W tej kategorii przestępstw do ich ścigania niezbędne jest złożenie wniosku o ściganie przez pokrzywdzonego. Jeśli zatem mamy do czynienia z przestępstwem wnioskowym, organ ścigania nie zajmie się przestępstwem (nawet jeśli o nim wiedział), dopóki pokrzywdzony wyraźnie tego nie zażąda. Po złożeniu takiego wniosku postępowanie toczy się tak samo jak przy przestępstwach ściganych z urzędu. Jednakże przed złożeniem wniosku o ściganie policja lub prokuratura nie ma do końca związanych rąk. Może bowiem podjąć czynności konieczne do zabezpieczenia dowodów.

Do przestępstw ściganych na wniosek należą między innymi:

- groźba karalna,
- gwałt,
- zabieg leczniczy wykonany bez zgody pacjenta,
- niszczenie, uszkodzenie lub czynienie niezdatną do użytku rzeczy cudzej.

Przestępstwa z oskarżenia prywatnego

Przestępstwa należące do tej kategorii nie są ścigane przez organy ścigania. Policję czy prokuratora zastępuje sam pokrzywdzony. Składa do sądu prywatny akt oskarżenia i pełni funkcję oskarżyciela. Prokurator może jednak wstąpić do postępowania w każdym jego stadium. Wystarczy, że uzna on, iż wymaga tego interes społeczny.

Przestępstw należących do tej kategorii jest niewiele. Zaliczamy tutaj tylko te o najmniejszej społecznej szkodliwości czynu. Wymienić tutaj można przede wszystkim:

- zniesławienie,
- zniewagę,
- naruszenie nietykalności cielesnej,
- uszkodzenie ciała poniżej 7 dni.

Chcesz dowiedzieć się więcej na ten temat? Odwiedź stronę www.darmowapomoc.pl lub udaj się do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej.

Podmioty współpracujące:

Miasto Grudziądz

Miasto Włocławek

Powiat Aleksandrowski

Powiat Białogardzki

Powiat Bytowski

Powiat Chojnicki

Powiat Gryficki

Powiat Inowrocławski

Powiat Kamieński

Powiat Kartuski

Powiat Koszaliński

Powiat Kościerski

Powiat Lipnowski

Powiat Mławski

Powiat Nowomiejski

Powiat Pyrzycki

Powiat Radziejowski

Powiat Rypiński

Powiat Słupski

Powiat Stargardzki

Powiat Starogardzki

Powiat Świecki

Powiat Toruński

Powiat Tucholski

Powiat Żuromiński